

Marginálie k jubilejnímu koncertu Karla Husy

Prof. PhDr. Jiří Vysloužil, DrSc

Klub moravských skladatelů připravil k počtě svého člena, skladatele světové proslulosti Karla Husy, u příležitosti jeho devadesátých narozenin koncert z jeho skladeb, v jehož hudebních inspiracích a stylu jsou vyjádřeny jeho vztahy k Moravě.

Karel Husa složil třívětou *Sonatinu pro klavír* ve druhém ročníku svého studia na pražské konzervatoři (1943). Po úspěšné premiéře v roce 1945 byla vydána tiskem u Frant. M. Urbánka a znovu pak v newyorském nakladatelství Associated Music Publishers. Skladba je psána ve stylu Novákových Šesti klavírních sonatin.

Pohlednice z domova vznikla v roce 1977, má dvě části, obě jsou uměleckou úpravou na melodie ze sbírky „12 moravských písní“. První z písní „Ej, hory, hory“ uchovává její původní ráz horského lidového zpěvu, skladatel se oprávněně zříká pevného taktu v notaci. Charakter druhého čísla „Keď sa Slováčok preč do sveta ubiera“ zachovává rytmický (quasi pochodový) ráz. Harmonie klavírního doprovodu zůstává v rozšířené tonalitě.

Elegie a Rondo pro altový saxofon a klavír jsou komponovány v honeggerovském stylu. Elegii napsal Karel Husa původně pro klavír pod dojmem úmrtí své matky (1956). Elegii a připojené Rondo později upravil pro altový saxofon.

Dvanáct moravských písní pro zpěv a klavír upravil Karel Husa ze sbírek moravsko-slovenských lidových písní. V podstatě v nich sledoval vzor Leoše Janáčka a Vítězslava Nováka. V doprovodu obohatil hudební výraz svých písní novými harmonickými postupy, v nichž se přiblížil hudebnímu stylu Bély Bartóka. Cyklus vznikl v Americe roku 1956.

Tři studie pro klarinet sólo složil Karel Husa z podnětu profesora pražské AMU Jiřího Hlaváče jako povinnou skladbu pro soutěž při mezinárodním hudebním festivalu Pražské jaro. Studie jsou psány ve svrchovaném virtuózním stylu, jejichž obsah vyniká hloubkou. Karel Husa o Třech studiích napsal, že v nich chtěl „zdůraznit exprese v první, hraní legata ve druhé a staccato ve třetí větě“. Jednotlivé studie označil těmito názvy : *Horský pták*, *Tklivá píseň* a *Neúprosný stroj*. Dnes hrají Tři studie přední světoví klarinetisté.

Smyčcovým kvartetem č. 1 Karel Husa absolvoval mistrovskou třídu Jaroslava Řídkého na AMU. Kvartet je třívětý, ve standartním postupu vět =Rychlá, Pomalá, Rychlá=. Sám skladatel o kvartetu říká, že je syntézou francouzských vlivů a slovanské bezprostřednosti v uplatnění tónin a rytmů moravsko-slovenských lidových písní. Kvartet byl po své úspěšné premiéře na festivalu Pražské jaro uveden v četných západoevropských hudebních centrech, mimo jiné na kurzech soudobé hudby v Darmstadtu. Získal četné mezinárodní ceny, v jedné z porot zasedali Nadia Boulanger, Aaron Copland, Igor Stravinskij a další.

V hudebním stylu Stravinského neoklasicismu složil Karel Husa *Divertimento pro smyčcový orchestr* (1948). I toto dílo vzbudilo ohlas na mezinárodní hudební scéně. Slavilo úspěchy v Itálii, kde je provedl Rafael Kubelík, který Karla Husu podporoval v prvních letech jeho emigrace.